

IN MEMORIAM

ВОДЕЋИ СРПСКИ АНДРАГОГ ПРОФ. ДР МИЛКА ОЉАЧА (1946 – 2021)

Драго Бранковић¹

Милка Ољача

У осмој деценији живота, 23. децембра 2021. године, преминула је академик Милка Ољача, позната и призната професорица андрагогије и опште педагогије на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду. У историји српске педагогије остаће трајно записано да се академик Милка Ољача својим педагошким стваралаштвом сврстала у плејаду најзначајнијих српских педагога друге половине XX и прве двије деценије XXI вијека.

Милка Ољача рођена је 18. августа 1946. године у Бачком Брестовцу. Основну и средњу школу (гимназију) завршила је у Оџацима.

¹ Драго Бранковић је професор емеритус и академик, Академија наука и умјетности Републике Српске. Електронска адреса: drago.brankovic.anurs@gmail.com

Студије педагогије завршила је 1971. године на Филозофском факултету у Београду, на којем је и магистрирала, 1977. године, одбраном рада *Допринос Матице српске просвјетно-културном раду са одраслима у периоду 1826–1919. године*. Докторску дисертацију *Друштвене и васпитно-образовне функције радничких универзитета* одбранила је 1981. године на Филозофском факултету у Новом Саду. Била је један од првих професора андрагогије Филозофског факултета у Новом Саду. Обављала је дужности шефа Катедре за педагогију и продекана Факултета. Бирана је у сва универзитетска звања, од доцента до редовног професора и професора емеритуса (2015), за научне области Андрагогија и Општа педагогија. На Филозофском факултету у Новом Саду изводила је наставни процес из више предмета (Андрагогија, Менаџмент у образовању, Развој људских ресурса), на Филозофском факултету у Бањој Луци (Андрагогија, Увод у педагогију, Теорије васпитања) и Универзитету за пословни инжењеринг и менаџмент у Бањој Луци (Андрагогија). Држала је предавања и на филозофским факултетима у Регенсбургу, Печују, Сегедину, Шефилду и на Универзитету у Висконсину (САД). Проф. др Милка Ољача била је ментор за израду више од 200 дипломских радова студената основних студија, 30 магистарских и 21 докторске дисертације. Као координатор или истраживач учествовала је у реализацији већег броја научноистраживачких пројеката из области образовања одраслих у земљи и иностранству. Научна интересовања проф. др Милке Ољаче првенствено су везана за процесе учења одраслих, за саморазвој и самоактуализацију те стваралачко и критичко мишљење младих и одраслих. Научни опус Милке Ољаче обухвата више дисциплина: андрагогију, општу педагогију, педагогију спорта и интердисциплинарну област терминолошки означену као менаџмент у образовању.

Проф. др Милка Ољача била је пет година члан тима екстерних евалуатора (експерти из Мађарске, Бугарске, Словеније, Македоније и Србије) у европском програму за интеграцију ромске дјеце у систем образовања. Обављала је и функцију председника Андрагошког друштва Војводине, експертске групе за планирање развоја васпитања и образовања у Војводини, а била је и представник југословенске експертске групе на Другом интернационалном скупу (Париз, 1990), и југословенски представник у Европском савјету за образовање на даљину (1990–1995). Била је члан редакција већег броја часописа: *Невен*

(1979–1983), *Образовање и васпитање* (1987–1990), *Зборник Института за педагогију*, те члан редакције за израду *Енциклопедије Војводине* (1986–1990). Објавила је 15 књига (научне монографије, универзитетски уџбеници) и преко сто научних и стручних радова из андрагогије и педагогије у референтним часописима и зборницима. Проф. др Милка Ољача у нашој педагошкој литератури посебно је препознатљива по неколико научних монографија: *Самообразовање и саморазвој одраслих* (1992), *Андрагогија* (1997), *Педагогија спорта* (1998), *Селф концепт и саморазвој* (2005) и *Андрагошка дидактика* (2013).

Поред научног андрагошког и истраживачког рада, др Милка Ољача вољела је и високо цијенила спортске и умјетничке дјелатности. Утемељила је педагогију спорта као педагошку дисциплину и објавила прву монографију о педагогији спорта. Посљедњих година живота бавила се и иконописањем при Саборној цркви у Новом Саду, гдје је урадила и иконе Св. Георгија и Богородице. За прегоран рад и андрагошко-педагошко стваралаштво, Милка Ољача добила је више друштвених признања. Бирана је за дописног (2010) и редовног члана (2015) Српске академије образовања.

Српска андрагогија и педагогија, а посебно Српска академија образовања, Филозофски факултет у Новом Саду и Филозофски факултет у Бањој Луци, постали су сиромашнији за једног угледног и изузетно уваженог андрагошко-педагошког ствараоца. Професорица Милка Ољача остаће трајно уписана у нашој научној педагошкој литератури и сјећањима њених бројних студената, колега и пријатеља.